Roll No. ....

Total No. of Questions : 27] **033**

[Total No. of Printed Pages : 8

SS

2067

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਨਾਲ਼ੀ

PUBLIC ADMINISTRATION

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 90

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : *(i)* ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ **033** ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ । ਭਾਗ–ੳ, ਅ, ੲ ਅਤੇ ਸ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 27 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 25 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ ।

(v) ਭਾਗ–ੳ ਵਿੱਚ 10 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ।

(vi) ਭਾਗ–ਅ ਵਿੱਚ 12 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ ।

(vii) ਭਾਗ–ੲ ਵਿੱਚ 10 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ ।

(viii) ਭਾਗ–ਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6 ਅੰਕ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਭਾਗ–ੳ

1. (i) ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

(ii) ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

(iii) ਸੰਘੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿਥੇ ਹੈ ?

(iv) ਅਨੁਮਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ ।

(v) ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਨੁਛੇਦ ਅਧੀਨ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ?

(vi) ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਿਤਾਮਾ ਕੌਣ ਹੈ ?

(vii) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ?

(i) ਫਰਾਂਸ (ii) ਇੰਗਲੈਂਡ (iii) ਭਾਰਤ (iv) ਰੂਸ

(viii) ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

(ix) ਲੁੱਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸੀ ?

(i) ਯੂ. ਐਸ. ਏ. (ii) ਇੰਗਲੈਂਡ (iii) ਫਰਾਂਸ (iv) ਚੀਨ

(x) ਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਉੱਤਰ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । 1×10=10

ਭਾਗ–ਅ

2. ਬਾਹਰੋਂ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

3. ਯੋਗਤਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲਾਭ ਦੱਸੋ ।

4. ਸੱਥਿਤੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲਾਭ ਦੱਸੋ ।

5. ਮਨੋਬਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ।

6. ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪੱਦ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

7. ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

8. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਵਿਟਲੇ ਕੌਂਸਲਾ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ?

9. ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਾਲਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

10. ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਉ ।

11. ਲੈਪਸ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

12. ਲੇਖਾਂਕਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

13. ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੱਸੋ । 12×2=24

ਭਾਗ–ੲ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ।

14. ਸੇਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਲਾਭ ਦੱਸੋ ।

15. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ ।

16. ਤੱਰਕੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ ।

17. ੳ ਐਂਡ ਐਮ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ ।

18. ਵਿਟਲੇਵਾਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

19. ਅਨੁਮਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕੰਮ ਦੱਸੋ ।

20. ਲੇਖਾਂਕਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ ।

21. ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੱਸੋ ।

22. ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖ ਦੱਸੋ ।

23. ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਲਾਭ ਦੱਸੋ ।

8×4=32

ਭਾਗ–ਸ

24. ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨ ਦੱਸੋ । 6

ਜਾਂ

ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ । 6

25. ਸੰਘੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6

ਜਾਂ

ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨ ਦੱਸੋ । 6

26. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਧੀ ਦੱਸੋ । 6

ਜਾਂ

ਅਗਾਂਹ ਦਿਤੀ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ । 6

27. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ । 6

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨ ਦੱਸੋ । 6

(Hindi Version)